

Gender monologuen

RAYMI SAMBO MAAKT

Beste docent,

Binnenkort bezoekt u met uw leerlingen de theatervoorstelling Gendermonologen van Raymi Sambo Maakt. Wij hebben heel veel zin om voor jullie te spelen!

Een goed voorbereide klas, haalt meer uit de voorstelling. In deze lesbrief bereiden we u en uw leerlingen voor op dit bezoek, het nabespreken van de voorstelling en geven we u materialen die u voor uw les(sen) kunt gebruiken.

*Jezelf zijn is
makkelijk, het zijn
anderen die dat
moeilijk maken.*

Over RAYMI SAMBO MAAKT

Raymi Sambo Maakt creëert voorstellingen, podcasts, films en talkshows die hun wortels vinden in de interculturele en de queer samenleving. De onderwerpen zijn actueel en geïnspireerd door gebeurtenissen in het land en ingebed in een universele thematiek. We tonen relevante en herkenbare verhalen voor iedereen die niet gelooft in hokjes en graag de eigen bubbel doorbreekt.

Stichting Raymi Sambo Maakt is de naam van het gezelschap rondom regisseur en acteur Raymi Sambo. Raymi Sambo produceert sinds 2003 voorstellingen, sinds 2018 onder de naam Raymi Sambo Maakt.

OVER DE VOORSTELLING

“Het is wetenschappelijk bewezen dat je in twee seconden een intuïtief goed oordeel over iemand kunt vellen.

Dus als je nu naar mij kijkt, wat zie je? Wat dacht je? In welke categorie plaats je mij: jongen, meisje, non-binair? Wat is dat eigenlijk? Hoe ziet dat eruit?”

Vertel de leerlingen in het kort waar de voorstelling over zal gaan.

In Gendermonologen staan de persoonlijke verhalen van vijf jonge mensen centraal. Verhalen over wat het betekent om niet in het binaire genderplaatje te vallen. In zang, dans en tekst vertellen zij over je plek vinden in onze samenleving en alles wat daarbij komt kijken zoals: labels en verwachtingen, openbare toiletten en de allereerste liefde als je ‘nieuwe’ ik.

Tegelijkertijd nemen de spelers het publiek mee terug in de tijd. En laten zien wat er in de historie in diverse culturen is gebeurd waardoor zij, en vele anderen, anno nu blijvend moeten vechten om zichzelf te kunnen zijn.

Vijf verschillende mensen die één ding gemeen hebben: ze dagen zichzelf en onze maatschappij uit. Ze zijn constant het onderwerp van discussie, omdat ze ervoor kiezen om zichzelf te zijn en hun eigen geluk op te eisen.

Aanleiding

Binair of non-binair, cis of trans, wel of geen genderneutrale toiletten, onderwerpen die voor de meeste Nederlanders pas recent in hun leven zijn gekomen. Toen de Nederlandse Spoorwegen het voorheen gebruikelijke ‘Dames en Heren’ veranderde in ‘Beste reizigers’ was het land in rep en roer. Allemaal omdat sommigen van ons simpelweg zichzelf willen zijn. Of is de ruimte die daarvoor nodig is een beperking voor de vrijheid van anderen?

Uit onderzoek blijkt dat mensen in transitie in Nederland dagelijks te maken hebben met discriminatie en uitsluiting. Hoe ruimdenkend is de maatschappij eigenlijk? Wie zijn deze mensen, wat is hun verhaal?

VOOR DE VOORSTELLING

Vertel leerlingen dat jullie naar een theatervoorstelling gaan van Raymi Sambo Maakt.

Wat is RAYMI SAMBO MAAKT? Bekijk samen met de leerlingen dit filmpje:

<https://vimeo.com/803855022>

Welkom in het theater!

Kijk op
youtu.be/18mpZjhypX8
(onderbouw)

voor het wat en hoe.

U kunt uw leerlingen onderstaande vragen stellen, kijk gezamenlijk naar het filmpje over theaterregels voor de onderbouw of behandel de les over **theater** via het online platform voor interactieve lessen LessonUp.

- Waarom gaan mensen naar het theater?
- Wie kan vertellen wat de regels zijn in een theater?
- Waarom moet je telefoon uit?
- Waarom mag je niet eten of drinken tijdens een voorstelling in het theater en wel tijdens de film?
- Waarom mag je niet met elkaar praten?
- Mag je reageren op wat je ziet?
- Wat is de functie van applaus?

VOOR DE VOORSTELLING

Bespreek waar de voorstelling over gaat en behandel als het kan alvast (een aantal) thema's die aan bod komen of laat de leerlingen hier over praten met elkaar. Zorg ervoor dat deze thema's op een veilige manier behandeld kunnen worden zowel voor uzelf als voor uw leerlingen.

Een safe space (letterlijk veilige ruimte) is een ruimte die bedoeld is om vrij te zijn van vooroordelen, conflicten en kritiek.

THEMA'S

- burgerschap
- seksualiteit, sociale en culturele vaardigheden
- mens en samenleving
- diversiteit en inclusiviteit
- oriëntatie op de wereld en jezelf
- vrijheid om te zijn wie je bent
- discriminatie en geweld
- geschiedenis van genderfluiditeit

Bespreek met de leerlingen wat er van hen wordt verwacht tijdens het kijken naar een theatervoorstelling.

- **Respect voor de acteurs.** De jonge acteurs vertellen hun eigen verhaal en zijn daarin ook kwetsbaar. Zij staan live op het podium en moeten zich kunnen concentreren op hun spel. Bewaar de gesprekken met klasgenoten of het commentaar op de voorstelling tot na de voorstelling en blijf tijdens de voorstelling op je plek zitten. Wél vinden ze het fijn om na afloop op een respectvolle manier te horen wat je ervan vond.
- **Aanwijzingen van het personeel van het theater moet altijd opgevolgd worden.** Het personeel is bevoegd de toegang te ontzeggen of het verblijf vroegtijdig te beëindigen.
- **Jassen en tassen worden afgegeven bij de garderobe.**
- **Eten en drinken is niet toegestaan** in de theaterzaal.
- **Mobiele telefoons** worden voor de voorstelling **stilgezet**.
- **Toiletbezoek alleen voor aanvang** van de voorstelling of in de pauze.
- **Roken en/of vaperen is in het gebouw nergens toegestaan.**
- **Kauwgom** gaat voor de voorstelling in de **prullenbak**.

TIP

Bekijk samen de trailer van de voorstelling

<https://vimeo.com/886469323>

LESMATERIAAL

Gender is een onderwerp waar veel mensen en ook jongeren een mening over hebben van 'het is niet natuurlijk' tot aan 'helemaal prima, ik ben zelf queer/ik ken iemand' en 'het is een modehype'. Soms ontbreekt het leerlingen aan juiste kennis, goede rolmodellen, persoonlijke ervaringen of een safe place om erover te praten.

Bij Raymi Sambo Maakt vinden we de grote vraag: hoe kan jij een samenleving mee helpen creëren waar iedereen zich veilig voelt en zichzelf mag zijn? belangrijk. Wij denken dat ongeacht iemand's mening over genderissues, iedereen zich veilig wil voelen en zichzelf wil kunnen zijn.

Behandel de volgende vragen:

- Wat is gender?
- Wat is het verschil met seksuele voorkeur?
- Waar staan de letters LHBTQI+ voor?
- Wat is genderfluiditeit? Welke vormen bestaan er?
- Ken je iemand die niet in het binaire plaatje valt?
- Welke BN'ers/beroemde mensen ken je die queer zijn?
- Wat is jouw mening over genderfluiditeit?

LESMATERIAAL

voor leerlingen die zelf worstelen met hun gender:

- Praat erover met iemand die je vertrouwt zoals bv. een ouder/verzorger, een vriend(in)/persoon, een docent of een professional zoals een huisarts, een organisatie of een ervaringsdeskundige.
- Check de websites voor informatie, advies, een luisterend oor: [Switchboard](#), [Transgender Netwerk](#), [Iedereen is anders](#), [Genderpraatjes](#).
- Volg interessante personen op Instagram zoals nanoahh, NikkieTutorials, loizalamers, ravenvandorst, RikkieValerieKollé, thorn.vineyard.

Wij hebben al artikelen, boeken, podcasts, (web)series, een quiz en andere informatie en lesmaterialen over gender voor u verzameld die u met uw leerlingen kunt lezen, bespreken, beluisteren en bekijken. Zie onze website [Raymi Sambo Maakt](#).

LessonUp heeft meerdere interessante lessen over gender, jezelf zijn, discriminatie etc. Het hangt af van de focus van de lessen welk thema u wilt uitlichten. Enkele goede lessen zijn: [Gender, Wie ben ik \(Anne Frankhuis\)](#), [Wat weet jij over gender?](#), [Puberteit en transgender](#), of kijk het [filmpje](#) waarin gender wordt uitgelegd.

U kunt de voorstelling goed in een historische context plaatsen. In de voorstelling wordt aandacht besteed aan andere gendercategorieën die al eeuwenlang wereldwijd voorkomen en die door religie en kolonialisme zo goed als uitgewist zijn. Er wordt verteld over de geschiedenis van de Ballroom, de Hijra-community in Zuid-Azië, de vijf genders van de Bugis-bevolking op Zuid-Sulawesi waaronder Bissu, Calabai, Calalai en de Muxe. De Groene Amsterdammer heeft een goed artikel hierover: <https://www.groene.nl/artikel/de-heilige-gender>

Het tv-programma [Op de planken](#) toont scènes uit Gendermonologen en interviewtjes met de cast. Deze kan met de klas bekeken worden.

Mocht u behoefte hebben aan een workshop over gender dan raden wij aan om contact op te nemen met een van deze organisaties: [Indifferent](#), [COC Nederland](#), [Boys won't be boys](#). Daar zijn wellicht kosten aan verbonden en vallen buiten de boeking van de theatervoorstelling.

EXPOSITIE

Voor Gendermonologen hebben we een kleine expo ontwikkeld waarin in 12 beelden verhalen over genderdiversiteit en -fluiditeit van nu en lang geleden worden getoond aan de hand van verhalen van personen als Paus Johannes Anglicus, Christina van Zweden, Foekje Dillema en Conchita. Bij de meeste theaters is deze expo daar op de dag van de voorstelling te zien. Mocht u behoefte hebben aan een digitale versie, kunt u contact opnemen met Raymi Sambo Maakt.

WAT VINDT PERS EN PUBLIEK

"Sterk is hoe de spelers elkaar fysiek bijvallen – troostrijk en empowering tegelijkertijd. Zanger-performer Melvin Aroma zingt een aantal gloedvolle liederen." ([Theaterkrant](#))

"Een zeer actuele en ontroerende voorstelling waarin heden en verleden op fraaie wijze zijn verweven. Gendermonologen is ijzersterk, aansprekend theater dat veel publiek verdient." ([Scènes *****](#))

"Diverse, gedreven getuigenissen, gebracht met emotie en overtuigingskracht. Melvin Aroma (hij/hem) geeft extra jeu aan zijn optreden door zijn krachtige, soulvolle stem." ([NRC Handelsblad *****](#))

"Eerst een feest van herkenning, maar af en toe ook schokkend dichtbij." (Femke Hurkmans op ([Transgenderennetwerk.nl](#)))

"Vorig jaar gezien op Oerol. Wat een vette hit. ([LBTZien.nl](#))

"Een voorstelling met vaart, overtuiging en ontroering, die het onontkoombaar maakt om te gaan houden van deze queer spelers en hun verhalen." (Lisa van Ginneken)

"ZON ZEE OEROL Absolute toppers waren #tryater en het steengoede en zeer emotionele #gendermonologen." (susannevegter)

"[Gendermonologen](#) is een voorstelling die je aan het denken zet." ([burgerbritta](#))

"Vnv interessante, intrigerende voorstelling [#Gendermonologen](#) met spel, dans en zang gezien v maker [@raymisambomaakt](#) in [@bijlmerparktheater](#)" (ron_m_hagen)

WAT VONDEN JULLIE ERVAN? LAAT HET ONS WETEN VIA MAIL, SOCIALS OF SPREEK ONS AAN IN DE FOYER VAN HET THEATER

 raymisambomaakt.com/de-gendermonologen

 [raymisambomaakt](https://www.instagram.com/raymisambomaakt)

 [raymisambomaakt/](https://www.facebook.com/raymisambomaakt/)